

μικροσκοπία τὸ ἀπλοῦν ὕδωρ τῶν ἀτμομηχανῶν. Κατὰ τὸν ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς βιομηχανίας εὐρισκόμενον πίνακα ἀνω τῶν 10 διπλωμάτων προνομίου ἐζητήθησαν καὶ παραχωρήθησαν δι' ἀτμομηχανὰς ἐνεργοῦσας διὰ τῆς καθαρᾶς ἀμωμονίας, τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος, τοῦ χλωροφορμίου καὶ μέχρις αὐτῆς μάλιστα τῆς φοβερᾶς νιτρογλυκερίνης!

Ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ἀτμομηχανῶν, ἅς ἀναφέρωμεν ἐπικαιρῶς καὶ τὴν θαυμαστὴν μικροσκοπικὴν κινητήριον μηχανὴν διὰ τοῦ πεπισμένου ἀέρος τοῦ Γάλλου ὄρολογιοποιοῦ Carolet, ἡςτικὸς ἄπας ὁ πολυσύνθετος μηχανισμὸς περιλαμβάνεται ἐντὸς τοῦ κοίλου σφενδόνης δακτυλίου κεκαλυμμένης ὑπὸ ὑελίνου ἡμισφαιρίου.

Ὁ μηχανισμὸς οὗτος τίθεται εἰς ἐνέργειαν διὰ τινος σφαιρᾶς ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμεως (caoutchouc), ἥτις συγκοινωνεῖ διὰ μέσου τοῦ δακτυλίου πρὸς τὴν μηχανήν. Πιέζοντες τὴν σφαιρᾶν ὠθαύμεν τὸν ἐν αὐτῇ ἐμπεριεχόμενον ἀέρα πρὸς τὸν δακτύλιον καὶ δι' αὐτοῦ πρὸς τὸ κοίλον τῆς σφενδόνης, ἔνθα εὐρήται ἡ μηχανή, ἥτις παρθεῦς ἄρχει καὶ λειτουργεῖ θαυμασιῶς.

Τοῦτο ὑπομνησκεί ἡμῖν σειράν τοιούτων λεπτεπιλέπτων ἐργασιῶν ἀντικειμένων μικροσκοπικῶν δεικνυόντων μέχρι πού δύναται νὰ φθάσῃ ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ ἐπιδειξιότης τοῦ ἀνθρώπου!

Ὅχι πρό πολλοῦ, κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1882, ἐγένετο μετὰ τόσου πατάγου λόγος πανταχοῦ ἐν Εὐρώπῃ τοῦ δῶρου, ὅπερ προσέφερεν εἰς τὴν μανδαρῖνος ἐκ τῆς Hong Kong τῆς Σινικῆς πρὸς τὸν πρίγκιπα τῆς Οὐαλλίας καὶ ὅπερ συνίστατο εἰς μίαν στροφὴν ποιήματος συνθεθεμένην εἰς τιμὴν τοῦ πρίγκιπος καὶ συνισταμένην ἐξ ἐξήκοντα σινικῶν λέξεων ἀπασῶν ἐγγεγραμμένων—ἐννοεῖτε διὰ παίων λεπτῶν χαρακτῆρων—ἐπὶ ἐνὸς ἀπέρματος ὀρύζης ἐπιμελῶς τεθειμένου ὑπὸ βελον ἐντὸς ἀργυρᾶς θήκης.

Ἡ Mme de Sévigné ἐν τινι ἐπιστολῇ αὐτῆς (4 Δεκεμβρίου 1673) ἀναφέρει τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο:

«Ἐλεγον πρό τινος εἰς τὸν δελφῖνα (βασιλικὸν διάδοχον τῆς Γαλλίας), ὅτι ὑπῆρχεν ἀνθρωπὸς τις ἐν Παρισίοις, ὅστις ἐφιλοτέχνησεν ἐν ἀριστοῦργημα, μικροσκοπικὴν ἀμαξάν συρμένην ὑπὸ ψύλλων. Ὁ δὲ δελφῖν στραφεὶς πρὸς τὸν πρίγκιπα δὲ Κοντῆ:

—Τίς λοιπόν, εἶπε, κατεσκεύασε τοὺς χαλινούς;

—Ἀράχνη τις τῶν περιχώρων, ἀπήνησεν ἐτοίμως ὁ πρίγκιψ.»

Σήμερον ἐν τούτοις ἐν Παρισίοις τὰ ἀμαξίδια ταῦτα δὲν εἶναι σπάνια, καθ' ὅσον ἀντὶ 15 λεπτῶν δύναται τις εἰς πάσας τὰς ἐξοχικὰς ἐορτὰς καὶ πανηγύρεις νὰ ἴδῃ οὐ μόνον ἀμαξίδια μικροσκοπικά, ἀλλὰ καὶ μύλους καὶ διάφορα ἄλλα ἀντικείμενα κινούμενα ὑπὸ ψύλλων διεγειρόντων τὴν ἐκπλήξιν διὰ τὴν ὑπομονὴν καὶ ζῆλον, μεθ' ὧν ἐργάζονται οἱ πτωχοί.

Τοιοῦτοι μακρόθυμοι καὶ ἐπιτήδευοι λεπτοῦργοι δὲν ἔλειψαν καὶ ἐκ τῆς ἀρχαιότητος. Οὕτως, ἐὰν πιστεύσωμεν τὸν Αἰλιανόν, Μυρμηκίδης τις Μιλήσιος καὶ Καλλικράτης Λακεδαιμόνιος ἐποίησαν τέθριππα ὑπὸ μίας καλυπτόμενης, «καὶ ἐν σησάμφῳ δίστιχον ἐλεγείῳ χρυσοῦς γραμμασαὶν ἐπέγραψαν!»

Ὅντως ὁ Μυρμηκίδης εἶναι ἀντάξιός τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ἐχειράζοντο ἀληθῶς μυρμηκιοὶ χεῖρες, ὅπως ἐπὶ σησάμου ἐπιγράφωσι δίστιχον ἐλεγείῳ!

Ἐν Παρισίοις 20 Ἰανουαρίου (ἔ. ν.) 1884.

Φ.

ΜΥΡΜΗΚΕΣ ΜΕΛΙΣΣΑΙ ΚΑΙ ΣΦΗΚΕΣ

Συνέχεια ἰδὲ σελ. 76.

Ε'.

Ἠθικὰ καὶ κοινωνικὰ αἰσθήματα τῶν μορμηκῶν.

«Ὁ K. Grote, λέγει, ὅτι εἶνε ἀδύνατος ἡ διατήρησις κοινωνίας τινὸς ἄνευ ἠθικῆς συναισθήσεως. Ἄν τοιαῦτα ἠθικὰ αἰσθήματα δὲν ὑπῆρχον εἰς πᾶσιν κοινωνίαν καὶ παντὶ ἀτόμῳ ταύτης, οἱ πόθοι, αἱ ἐπιθυμίαι καὶ τὰ πάθη ἐνὸς ἐκάστου θὰ καθίστων ἀδύνατον τὴν ἐν κοινῷ ὑπαρξίν. Πραγματικῆ τις ἠθικῆ ὑφ' οὐκ ἀνδῆποτε μορφήν ὑπῆρξεν εἰς πάσας τὰς ἐν τῷ κόσμῳ γεννηθείσας κοινωνίας.»

Τοῦτου δεδομένου ἕκαστος δύναται νὰ ἐρωτήσῃ ἂν οἱ μυρμηκες στεροῦνται ἠθικῆς. Καὶ οὗτοι ἔχουσι πόθους, ἐπιθυμίας καὶ πάθη. Αἱ κοινότητες αὐτῶν εἶνε πολλάκις τόσον πολυάριθμοι, ὥστε δύναται τις νὰ τὰς παρομοιάσῃ πρὸς τὸ Πεκίνον ἢ τὸ Λονδίον. Αἱ μυρμηκικαὶ ἄφ' ἐτέρου δὲν εἶνε τυχαῖοι τινες συνεταιρισμοὶ ἀνεξαρτήτων ἀτόμων, ἢ εταίρειαι παροδικαὶ ὡς αἱ τῶν πτηνῶν, ἀλλὰ κοινωνικὴ καλλίστα ὀργανωμένοι ἐν αἷς τὰ μέλη ἐργάζονται ἐν τελείᾳ ἀρμονίᾳ πρὸς τὸ καλὸν πάντων. Ἡ ὑπάρχουσα ἀναλογία τῶν κοινωνιῶν τῶν μυρμηκῶν πρὸς τὰς τῶν ἀνθρώπων καθιστᾷ τὴν μελέτην αὐτῶν τὰ μάλα ἐνδιαφέρονταν. Ἐκαστος βέβαια ποιεῖ νὰ μάθῃ

τι περί τοῦ χαρακτήρος των, πῶς φαίνεται εἰς αὐτούς ὁ κόσμος, καὶ ἐν ποίῳ μέτρῳ δύναται τις νὰ ἀποδώσῃ τούτοις συνείδησιν καὶ φρόνησιν.

Πολλοὶ παρατηρηταὶ ἀνέφερον παραδείγματα ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως τῶν μυρμηκῶν ὁ **Forel** λέγει ὅτι πάντοτε οἱ μύρμηκες περιποιῶνται τοὺς ἐλαφρὰ πληγωμένους ἢ καὶ ἀδιὰθετοῦντας συντρόφους των· μεταφέρουσι δ' ἐκτὸς τῆς μυρμηκίᾳς καὶ ἐγκαταλείπουσιν εἰς τὸν θάνατον, ὅταν εἶνε βαρῶς πληγωμένοι καὶ σπουδαίως ἀσθενεῖς. Ὁ **Latrelle** διηγεῖται τ' ἀκόλουθα. «Θέλων νὰ βεβαιωθῶ περὶ τῆς ἑδρας τῆς αἰσθήσεως τῆς ὀσφρήσεως τῆς τόσον καταφρονῶντος εἰς τοὺς μύρμηκας, ἀπέσπασα τὰς κεραίας τινῶν ἐξ αὐτῶν, διότι ἐν ταύταις πιστεύεται ὑφισταμένη ἡ αἰσθησις αὕτη. Μετ' ὀλίγον παρετήρησα τὰ οὕτως ἀκρωτηριασθέντα μικρὰ ζῶα ὑποπεσόντα εἰς εἶδος τι μέθης ἢ μακίας. Περιεπλανῶντο τῆδε κάκεισε, μὴ ἀναγκωρίζοντα πλέον τὸν δρόμον των. Μύρμηκες τινὲς ἐπλησίασαν τοὺς δυστυχεῖς πύσχοντες, ἔφερον τὴν γλῶσσάν των ἐπὶ τῶν πληγῶν των, καὶ ἄφησαν ἐπ' αὐτῶν σταγόνα ὑγροῦ τινοῦ. Παρετήρησα ὅτι ἡ φιλεύσπλαγχος αὕτη πράξις ἐπανελήφθη πολλάκις. Συμπαθῆ ζῶα, ὅποια μαθηματὰ δίδετε τοῖς ἀνθρώποις!»

«Πάντοτε, ὅταν μύρμηξ τις, λέγει ὁ **K. Saint-fargeau**, συναντήσῃ πληγωμένον ἄλλον μύρμηκα ἀνεγείρῃ τοῦτον καὶ μεταφέρει εἰς τὴν μυρμηκίαν. Τὸ πρᾶγμα εἶνε ἀληθές, ἀλλ' ὡς ἐν πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κοινωνίᾳ ἀπαντῶσιν ἀσπλαγχνοὶ καὶ εὐσπλαγχοὶ χαρακτήρες, οὕτω ὑπάρχουσι καὶ καλοὶ καὶ κακοὶ μύρμηκες.

Ὅταν μύρμηξ τις μάχεται, σπανιώτατα οἱ σύντροφοὶ του προσέρχονται ὡς ἐπίκουροι. Φαίνονται μᾶλλον, ἐκτὸς ὅταν γενικὸς ἐπικρατῆ πῶλεμος, οὐδὲως ἐνδιαφερόμενοι, πολλάκις μάλιστα δὲν σταματῶσι μήτε νὰ παρατηρήσωσι.

Σεيرὰ πειραμάτων ἀπέδειξεν ὅτι οἱ μύρμηκες σχεδὸν ποτε δὲν φαίνονται προσέχοντες μὴ δὲ φροντίζοντες νὰ προστατεύσωσιν ὁμοίους των εὐρισκομένους ἐν δυσκόλῳ θέσει. Τὸ τοιοῦτον ὅμως δὲν εἶνε γενικόν· οἱ καλοὶ **Σαμαρεῖται** δὲν ἐλλείπουσιν ἐπίσης μεταξὺ των μυρμηκῶν.

Ὅπως γνωσθῆ ἡ φιλία ἢ συνδέουσα τοὺς μύρμηκας μίξ καὶ τῆς αὐτῆς μυρμηκίᾳς, ἔλαβον, λέγει ὁ **Lubbock**, ἐξ μύρμηκας **F. fusca**, κ' ἔκλεισα τούτους ἐν φιαλιδίῳ, οὐτινος τὸ στόμα ἦτο πεφραγμένον διὰ λεπτοῦ ὑφάσματος. Τὸ ὑφάσμα ἦτο τόσον λεπτόν καὶ ὁ ἴστος τόσον ἀσθενής, ὥστε ἠδύνατο οἱ μύρμηκες νὰ συγκοινωνῶσι κάλλιστα διὰ τῶν κεραίων των. Παρετήρησα τότε ἂν οἱ ἐλεύθεροι

τυγχάνοντες μύρμηκες θὰ ἐφρόντιζον καὶ θὰ ἔτρεφον τοὺς αἰχμαλώτους. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ πείραμα δὲν ἔδωκεν ἡμῖν ἀποτελέσματι, μετεχειρίσθη κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐχθρική τινα εἶδη. Κατὰ συνέπειαν ἔθηκα δύο μύρμηκας **F. fusca** ἐκ τῶν μυρμηκίων μου ἐντὸς φιαλίδιου κεκλεισμένου καθὼς τὸ ἀνωτέρω περιγραφέν. Ἐν δευτέρῳ φιαλιδίῳ ἔθηκα δύο μύρμηκας τοῦ αὐτοῦ εἶδους ἀνήκοντας ὅμως ἐτέρῳ τινὶ μυρμηκίῳ. Οἱ ἐλεύθεροι μύρμηκες οὐδὲως ἐπρόσεξαν εἰς τοὺς κεκλεισμένους φίλους των, τούναντίον ἢ παρυσία τῶν ἐχθρῶν ἐξηρέθησαν αὐτοὺς τὰ μέγιστα. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς ἣ δύο μύρμηκες ἐρύλαττον ὡς σκοποὶ τὸ φιαλίδιον. Ἐν καιρῷ δὲ νυκτὸς πλείοτεροι τῶν δώδεκα συνηθοῦζοντο πέριξ. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας οἱ μύρμηκες κατῴρθωσαν νὰ ἐκφύγωσι τῆς φιάλης, εὐρομεν δὲ τὴν πρῶϊν τὰ πτώματα αὐτῶν· ἐνθ' οἱ φίλοι ἐξηκολούθουν μένοντες ἐν τῷ φιαλιδίῳ οὐδενὸς προσέχοντος εἰς αὐτούς.

Ἐκ τούτων καὶ ἄλλων πειραμάτων δεικνύεται ὅτι παρὰ τοῖς ζώοις τούτοις ἐπικρατεῖ μᾶλλον τὸ μῖσος ἢ ἡ φιλία. Οἱ μύρμηκες μίξ καὶ τῆς αὐτῆς μυρμηκίᾳς οὐδέποτε φιλονεικοῦσι πρὸς ἀλλήλους. Παραδείγματα δὲ συμπαθείας καὶ ἀγάπης ἐλλείπουσι παρ' αὐτοῖς.

«Ἐν μίξ τῶν μυρμηκίων μου ἐγεννήθη μύρμηξ ἄνευ κεραίων. Ἐπειδὴ δὲ μέτρι τῆς ἐποχῆς δὲν ἔτυχε νὰ ἴδω ὁμοίαν περίπτωσιν ἐπετήρου κελῶς τοῦτον. Οὐδέποτε ἐξήρχετο τῆς φωλεᾶς, τέλος δὲ μίαν ἡμέραν εὐρον αὐτὸν περιπλανώμενον ἐξω, καὶ ἀγνοοῦντα τὸν δρόμον του. Μύρμηκες τινὲς τοῦ εἶδους **Lasius flavus** τὸν προσέβαλον. Προσεπλήθησαν νὰ τοὺς διαχωρίσω, ὁ δυστυχῆς ὅμως μύρμηξ εἶτε διότι οἱ ἐχθροὶ του ἐπλήγωσαν αὐτὸν καιρίως, εἶτε ὡς ἐκ τῆς ἀκουσίας τραχύτητος μεθ' ἧς ἔλαβον αὐτὸν, ἀπέμεινε κατακεκλιμένος καὶ σχεδὸν ἀνκίσθητος. Μετὰ τινα χρόνον εἰς **F. fusca** τῆς αὐτῆς μυρμηκίᾳς διήλθε παρ' αὐτῷ· ἐξήτασεν οὕτως μετὰ προσοχῆς τὸν ἀσθενῆ, ἔλαβεν αὐτὸν μετὰ πόνου καὶ τὸν ἔφερον εἰς τὴν μυρμηκίαν· οἷοσδήποτε μάρτυς τῆς σκηνῆς ταύτης δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ ἀποδώσῃ εἰς τὸν μύρμηκα τοῦτον αἰσθηματὰ φιλεύσπλαγγίνας.

Ἄλλοτε παρετήρησα εἰς μίαν ἐκ τῶν μυρμηκίων μου τοῦ εἶδους **F. fusca** δυστυχεῖ μύρμηκα κεκλιμένον ἐπὶ τῶν γῶτων καὶ ἀδυνατοῦντα νὰ κινηθῆ. Οἱ πόδες του ἐφάνοντο κεκυρωμένοι καὶ αἱ κεραῖαι του συνεσπειρωμένοι. Ἦτον ἐντελῶς ἀνίκανος νὰ διατραφῆ μόνος. Διὰ τοιοῦτο ἐπετήρου αὐτὸν μετὰ μεγίστης προσοχῆς. Πολλάκις ἐδοκίμασα ν' ἀνακαλύψω εἰς ποῖον μέρος τῆς μυρμηκίᾳς εὐρίσκετο, ἐκάστοτε ὅμως οἱ ἄλλοι ἔφερον αὐτὸν εἰς τὸ σκοτεινότερον ταύτης μέρος. Μίαν ἡμέραν ἐξήλθον ὅλοι οἱ μύρμηκες, ἴσως νὰ δρο-

σισθῶσι, μετ' αὐτῶν δ' ἔφερον καὶ τὸν ἀσθενῆ. Ἐπανελθόντες εἰς τὴν μυρμηκίαν συναπέφερον ἐπίσης αὐτόν. Μετ' ὀλίγας ὅμως ἡμέρας μεθ' ὅλας τὰς περιποιήσεις τῶν ἀπέθανε.

Ἔκ. Lubbok ὅπως βεβαιωθῆ ἂν οἱ μύρμηκες ἀναγνωρίζουσι τοὺς συγκατοίκους τῶν διὰ ἰδιαιτέρου τινὸς συνθήματος ὡς ὑπετίθετο ὡς πρὸς τὰς μελίσσας, καὶ θέλων νὰ ἴδῃ ἂν οὗτοι ἀνεγνώριζον τοὺς φίλους τῶν ἀναισθητῶν ὄντας ἔκαμε τὰ ἐξῆς πειράματα.

Ὅτε μύρμηκες τινες ἐκ τῶν μυρμηκίων του περιεπλανῶντο ἐπὶ τῆς τραπέζης του ἐκμυζῶντες μέλι εὐρισκόμενον ἐπ' αὐτῆς, ἐχλωροφόρμισε τέσσαρας ἐξ αὐτῶν, πρὸς δὲ καὶ τέσσαρας ἄλλους προσερχομένους ἐκ τῆς μυρμηκίαις τοῦ κήπου του. Ἀφ' οὗ δὲ πάντας ἐχρωμάτισε καταλλήλως πρὸς εὐκόλον ἀνεγνώρισιν, ἐτοποθέτησε παρὰ τὸ μέλι. Ἐπὶ τινὰ χρόνον οἱ μύρμηκες δὲν ἔδωκαν προσοχὴν. Μετ' ὀλίγον οἱ τέσσαρες φίλοι μύρμηκες ἔκειντο εἰσέτι κατακεκλιμένοι, ἐνῶ οἱ τέσσαρες ξένοι δὲν ὑπῆρχον ἐκεῖ πλέον. Δύο ἐξ αὐτῶν εἶχον ριφθῆ ἀκώθην τῆς τραπέζης ἐν ἣ ἦτο τὸ μέλι, καὶ οἱ δύο ἄλλοι ἐξεφάνισθησαν. Ἐπανελάβε τὸ πείραμα θέσας πάλιν τέσσαρας ὁμοφύλους καὶ τέσσαρας ξένους πλησίον εἰς μέρος ἐνθα οἱ *Lasius flavus* ἔτρωγον μέλι—καὶ πάλιν ἐβεβαιώθη ὅτι οἱ μύρμηκες ἀπέριπτον τοὺς ξένους οὐδ' ὅλως προσέχοντες εἰς τοὺς ὁμοφύλους τῶν.

Πλεῖστα πειράματα τοιαῦτα ἀπέδειξαν ὅτι οἱ μύρμηκες, τοῦλάχιστον οἱ ἐξετασθέντες, δὲν φροντίζουσι νὰ προφυλάξωσι τοὺς ὁμοφύλους τῶν καταστάνας ἀναισθητῶν.

Ἐπανελήφθησαν τὰ πειράματα ἐπὶ μυρμηκίων μεθυσθέντων ἀπλῶς. Ἐκ τούτων ἀπεδείχθη ὅτι οἱ μύρμηκες ἀναγνωρίζουσι καὶ τοὶ ἀναισθητοὶ κάλλιστα τοὺς ὁμοφύλους τῶν, διότι ἐκ 41 ὁμοφύλων καὶ 52 ξένων μεθυσμένων μεταφερθέντων ἐν τῇ μυρμηκίᾳ, μόνον 9 ὁμοφύλοι ἐροίφθησαν ἐν τῷ ὕδατι, ἴσως διότι ἡ ἀναισθησία τῶν ἐξελέφθη ὡς θάνατος, πάντες δ' οἱ ξένοι.

(Ἔπεται συνέχεια.)

N. X. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

Η ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΣΧΟΛΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ἀφορμὴν λαβόντες ἐξ ἐφημερίδος τινὸς Ἀθηναϊκῆς ἐκφρασθείσης ὑπὲρ τῆς συστάσεως Σχολῆς πολιτικῶν ἐπιστημῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ὑποδείξασθαι ἄπως τὰς ὠφελείας, αἰτινες ἤθελον προκύψει ἐξ αὐτῆς, ἐκτίθεμεν κατωτέρω σύντομον περιγραφὴν τῆς ἐν Παρισίοις τοιαύτης, φρονούντες ὅτι ἐνδιαφέρον καθίσταται πᾶν ἀ-

νάγνωσμα ἀποβλέπον εἰς τὴν πρόοδον τοῦ ὁσημέραι καταπληκτικῶς χωροῦντος πολιτισμοῦ.

Ἡ ἐν Παρισίοις Σχολὴ τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν διεδέχθη τὴν κατὰ τὸ ἔτος 1848 ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως συσταθεῖσαν «Ἐθνικὴν Σχολὴν διοικητικῶν μαθημάτων», ἐν ἣ ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἀποβλεπόντων εἰς δημοσία στάδια ἐγένετο δημοσίαις δαπάναις. Δυστυχῶς διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἡ Κυβέρνησις ἀνελάμβανεν ἠθικὴν τινὰ ὑποχρέωσιν πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐν αὐτῇ εὐδοκίμησαντας, εἰς οὓς ὄφειλε νὰ χορηγήσῃ κατόπιν δημοσίων τινὰ θέσιν. Αἰτία τούτου ἡ μετὰ διετίαν διάλυσις τῆς.

Περὶ τὸ 1871 ἔτος ἐπελήφθησαν τῆς ἰδέας ταύτης ὑπὸ διάφορον ὅμως ὄψιν τὴν Ἐθνικὴν διεδέχθη ἰδιωτικὴ καὶ δι' ἰδιωτικῶν δαπανῶν συντηρουμένη Σχολὴ μὴ ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις καὶ οὐδεμίαν ἀνελάμβανεν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν ἀπονομῆς θέσεων τοῖς ἐξ αὐτῆς ἐξερχομένοις.

Ἡ πρωτοβουλία τῆς συστάσεως τῆς Σχολῆς ταύτης ὀφείλεται εἰς ἄνδρα διαπρεπεῖς καὶ ὑψηλοτάτας κατέχοντας θέσεις ἐν τῷ Γαλλικῷ κόσμῳ. Ἄξιος ἰδιαιτέρας μνείας ἐστὶν ὁ κ. Boutmy, μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας καὶ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ὅστις καὶ διευθυντῆς αὐτῆς ἐτάχθη, μέχρι δὲ τῆς σήμερον, ἦτοι ἐπὶ δέκα καὶ τρία ὅλα ἔτη ἐπαξίως καὶ μετ' ἀπαραιμίλου ἰκανότητος διευθύνει αὐτὴν παρατηρῶν τὰς ὁσημέραι λαμπρὰς προόδους τῆς, αἰτινες ὑπερέβησαν, βεβαίως, τὰς ἑαυτοῦ ἐλπίδας.

Ἐἴκοσι καὶ τρεῖς ἔδραι κατέχονται ὑπὸ καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, μελῶν τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας, τοῦ Κοινοβουλίου καὶ ἀνωτέρων τοῦ Κράτους ὑπαλλήλων, τριακόσιοι δὲ καὶ πλέον μαθηταὶ πληροῦσι καθ' ἑκάστην τὰ αἰθούσας αὐτῆς, ἐν οἷς διακρίνονται καὶ ἀρκετοὶ ξένοι, ἰδίως Ρωμοῦνοι, Σέρβοι, Βούλγαροι, Ἀγγλοὶ καὶ τινες Ἕλληνες.

Σκοπὸς τῆς Σχολῆς. Ἡ Σχολὴ αὕτη τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν ἐπιστέφει τὴν ἐλευθέρην ἀνατροφὴν τοῦ σπουδαστοῦ διὰ γνώσεων, ἧς ἡ μὲν ἐγκυκλοπαιδικὴ καὶ παιδεία ἀδυνατεῖ νὰ συμπεριλάβῃ διὰ τε τὸ πρόωρον τῆς ἡλικίας τοῦ μαθητοῦ καὶ τὴν πληθῶραν τῆς ἐγκυκλοπαιδικῆς ὕλης, ἡ δὲ, κατόπιν, ἐπιστημονικὴ, θίγει μὲν τινὰς τούτων, ἀλλ' ἡ σπουδὴ τῶν γίνεται ἀτελῆς, καθ' ὅσον ἄλλος ὁ σκοπὸς τῆς πανεπιστημιακῆς ἐκπαιδεύσεως. Τούτων ὅλων φυσικὴ καὶ ἀποδεδειγμένη συνέπεια ἐστὶν ἡ οὐχὶ ἐντελής μόρφωσις τοῦ νέου, ὅστις, μὲ ὅλον τὸ βῆρος τοῦ πτυχίου, συμβαίνει πολλὰς ν' ἀμειρῆ γνώσεων κυριωτάτων καὶ ἀπαραιτήτων, ἧς τινὰς ἀποκτᾷ μὲν κατόπιν δι' ἰδίαν μελέτην, οὐδέποτε ὅμως ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένης.